

(๓๑)

คำพิพากษา

สำหรับศาลใช้

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ที่ ๔๗๘๐/๒๕๖๐

ศาลฎีกา

วันที่ ๑๓ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๐

ความล้มละลาย

ระหว่าง	{	บริษัทปิคนิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน)	โจทก์
		พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด	ผู้ร้อง
		เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์	ผู้คัดค้าน
		บริษัทปทุมเกตน์ เทรดดิ้ง จำกัด	จำเลย

เรื่อง ล้มละลาย (ชั้นคัดค้านคำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์)

	ผู้ร้องและผู้คัดค้าน	อุทธรณ์คัดค้าน	คำสั่ง	
ศาลล้มละลายกลาง	ลงวันที่ ๑๖ เดือน มีนาคม	พุทธศักราช ๒๕๕๙		
ศาลฎีกา	รับวันที่ ๒๑ เดือน เมษายน	พุทธศักราช ๒๕๖๐		

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๕๒/๒

- ๒ -

คดีสืบเนื่องมาจาก เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ศาลล้มละลายกลาง

มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของจำเลยเด็ดขาด

ผู้ร้องยื่นคำร้องว่า เมื่อวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๗ ศาลอาญามีคำพิพากษา

ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๙๘๖/๒๕๕๗ ว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลรัษฎากร มาตรา

๓๗ (๑) (๒), ๘๖/๑๓, ๙๐/๔ (๓) (๗), ๙๐/๕ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓

การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไป

ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กระทง ปรับ ๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท

จำเลยให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงปรับ ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท กรณีไม่ชำระค่าปรับ

ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ แต่จำเลยไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษา

และศาลอาญาออกหมายบังคับคดีให้จำเลยชำระค่าปรับแล้ว ต่อมาผู้ร้องตรวจสอบพบว่า

จำเลยมีสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) จำนวน

๒๔,๗๑๓.๕๖ บาท ผู้ร้องยื่นคำร้องขอบังคับโทษปรับต่อผู้คัดค้าน แต่ผู้คัดค้านมีคำสั่ง

ยกคำร้อง ทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย ขอให้เพิกถอนคำสั่งของผู้คัดค้าน และมีคำสั่ง

ให้ผู้คัดค้านส่งเงินจำนวน ๒๔,๗๑๓.๕๖ บาท และเงินของจำเลยที่ผู้คัดค้านรวบรวม

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๕๒/๓

- ๓ -

ได้ชำระค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลอาญาคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๙๘๖/๒๕๕๗

ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านว่า ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๒๒ เมื่อศาลมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาดแล้ว เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

แต่ผู้เดียวมีอำนาจเก็บรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ และเจ้าหนี้จะได้รับชำระหนี้ก็แต่โดยยื่น

คำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ภายใน ๒ เดือน นับแต่วันโฆษณาคำสั่ง

พิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด มูลหนี้ค่าปรับแม้จะเป็นโทษทางอาญาแต่ก็เป็นหนี้เงินที่ลูกหนี้ต้องชำระ

ผู้ร้องจึงต้องนำหนี้ดังกล่าวมายื่นคำขอรับชำระหนี้และได้รับชำระหนี้ตามสัดส่วนของเจ้าหนี้

ไม่มีประกัน ขอให้ยกคำร้อง

ศาลล้มละลายกลางพิจารณาแล้วมีคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งของผู้คัดค้าน

ให้ผู้คัดค้านเฉลี่ยเงินที่รวบรวมได้นำส่งชำระค่าปรับในคดีอาญาตามคำร้องและให้เจ้าหนี้

ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามส่วน

ผู้ร้องและผู้คัดค้านอุทธรณ์ โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา

ศาลฎีกาแผนกคดีล้มละลายตรวจสำนวนประชุมปรึกษาแล้ว ข้อเท็จจริง

ที่คู่ความไม่ได้เถียงกันรับฟังเป็นยุติว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลถูกศาลอาญาลงโทษในคดี

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

50/4

- ๔ -

หมายเลขแดงที่ อ. ๔๙๘๖/๒๕๕๗ โดยพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลรัษฎากร
มาตรา ๓๗ (๑) (๒), ๘๖/๑๓, ๙๐/๔ (๓) (๗), ๙๐/๕ ประกอบประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๘๓ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็น
กระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๙๑ รวม ๑๑ กระทง ปรับ
๒,๒๐๐,๐๐๐ บาท จำเลยให้การรับสารภาพลดโทษให้กึ่งหนึ่ง คงปรับ ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท
กรณีไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ คดีถึงที่สุดแล้ว
แต่จำเลยไม่ชำระค่าปรับตามคำพิพากษา จำเลยมีสิทธิเรียกร้องในบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย
จำกัด (มหาชน) จำนวน ๒๔,๗๑๓.๕๖ บาท

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้คัดค้านว่า การที่ผู้ร้องจะดำเนินการ
บังคับคดีแก่จำเลยต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้จากกองทรัพย์สินของจำเลยต่อผู้คัดค้านหรือไม่
ผู้คัดค้านอุทธรณ์ว่า แม้พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๒๗ จะใช้คำว่า
เจ้าหนี้ แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าหมายถึงเฉพาะเจ้าหนี้ในมูลหนี้หรือสิทธิเรียกร้อง
ในทางแพ่งเท่านั้นที่จะต้องดำเนินการยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามวิธีการในพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย บุคคลซึ่งอยู่ในสถานะเสมือนหรือถือว่าเป็นเจ้าหนี้อย่อมตกอยู่ในบังคับตาม

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๓๑
๕

- ๕ -

พระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๗ ด้วย เมื่อผู้ร้องประสงค์จะได้รับเงิน
จากการแบ่งทรัพย์สินของจำเลยในคดีล้มละลาย ผู้ร้องย่อมมีหน้าที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้
ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๒๗ และ
มาตรา ๔๑ นั้น เห็นว่า จำเลยเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย ศาลอาญาพิพากษาลงโทษปรับ
๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่ชำระค่าปรับให้ยึดทรัพย์สินใช้ค่าปรับตามประมวลกฎหมายอาญา
มาตรา ๒๙ ในคดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๙๘๖/๒๕๕๗ และคดีถึงที่สุดแล้ว จึงต้องบังคับ
ให้เป็นไปตามคำพิพากษาดังกล่าว การบังคับโทษปรับเป็นการใช้อำนาจรัฐเกี่ยวกับการลงโทษ
ทางอาญาแก่จำเลยที่กระทำความผิดตามประมวลรัษฎากร มาตรา ๓๗ (๑) (๒), ๘๖/๑๓,
๙๐/๔ (๓) (๗), ๙๐/๕ เป็นโทษที่กฎหมายบัญญัติให้ลงแก่ผู้กระทำความผิดที่ระบุไว้โดย
เฉพาะ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๘ (๔) การบังคับคดีลงโทษจำเลยเป็นอำนาจ
ของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า
“ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๒๔๖, ๒๔๗ และ ๒๔๘ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้บังคับคดีโดยไม่
ชักช้า” แต่ในการยึดทรัพย์อาจต้องมีผู้นำชี้และนำยึดอีกส่วนหนึ่ง ดังนั้น ผู้ร้องในฐานะ
พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ

พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๗) จึงเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายอาญาให้จำเลยชำระค่าปรับ
เต็มตามจำนวนที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา ที่ผู้คัดค้านอ้างว่าผู้ร้องจะต้องขอรับชำระหนี้
โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ เนื่องจาก
จำเลยถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดแล้วนั้น ปรากฏว่าพระราชบัญญัติ
ล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๒๗ บัญญัติว่า “เมื่อศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของลูกหนี้เด็ดขาด
แล้ว เจ้าหนี้จะขอรับชำระหนี้ได้ก็แต่โดยปฏิบัติตามวิธีการที่กล่าวไว้ในพระราชบัญญัตินี้ แม้จะ
เป็นเจ้าของหนี้ตามคำพิพากษา หรือเป็นเจ้าหนี้ที่ได้ฟ้องคดีแพ่งไว้แล้ว แต่คดียังอยู่ระหว่างพิจารณ
าก็ตาม” มาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เจ้าหนี้ซึ่งจะขอรับชำระหนี้ในคดีล้มละลายจะเป็น
เจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์หรือไม่ก็ตาม ต้องยื่นคำขอต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์...” และมาตรา ๙๔
บัญญัติว่า “เจ้าหนี้ไม่มีประกันอาจขอรับชำระหนี้ได้ ถ้ามูลหนี้ได้เกิดขึ้นก่อนวันที่ศาลมีคำสั่ง
พิทักษ์ทรัพย์ แม้ว่าหนี้นั้นยังไม่ถึงกำหนดชำระหรือมีเงื่อนไขก็ตาม..” ตามบทบัญญัติดังกล่าว
ผู้ที่ต้องขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายคงมีเฉพาะเจ้าหนี้ซึ่งมูล
แห่งหนี้เกิดขึ้นก่อนลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์เท่านั้น แต่คดีนี้ศาลและผู้ร้องมิใช่เจ้าหนี้ของ
จำเลย อีกทั้งค่าปรับก็มีใช้หนี้ตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๕๔๓

(๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๒๐
๖๖

- ๗ -

หากจะตีความตามที่ถูกคัดค้านอ้างว่าผู้ร้องจะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อผู้คัดค้านก็ไม่มี
กฎหมายใดมาสนับสนุน ทั้งพระราชบัญญัติล้มละลายก็มีเจตนารมณ์ที่บัญญัติขึ้นเพื่อ
จัดการชำระสะสางหนี้สินของบุคคลที่มีหนี้สินล้นพ้นตัวเท่านั้นไม่ได้หมายรวมถึงการ
บังคับโทษทางอาญา แม้ได้ความว่าค่าปรับเป็นการชำระด้วยเงินก็ตาม แต่การชำระค่าปรับ
หรือการบังคับโทษปรับเป็นการใช้อำนาจรัฐเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมทางอาญา โดยศาล
และพนักงานอัยการเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายอาญาที่จะต้องบังคับให้จำเลยชำระค่าปรับเต็ม
จำนวนตามคำพิพากษาดังที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙ ศาลและ
พนักงานอัยการไม่จำเป็นต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อผู้คัดค้านเช่นเดียวกับหนี้เงินในทางแพ่ง ”
มิฉะนั้นแล้วการลงโทษทางอาญาจะไม่ต้องตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพราะกฎหมาย
อาญาจัดเป็นกฎหมายมหาชนว่าด้วยความผิดและโทษทางอาญาเป็นบทบัญญัติถึงความ
เกี่ยวพันระหว่างเอกชนกับรัฐ ทั้งการกระทำความผิดนั้นยังได้ชื่อว่ากระทบกระเทือนต่อ
มหาชนเป็นส่วนรวม การบังคับโทษปรับจึงไม่อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติล้มละลายซึ่ง
จะต้องยื่นคำขอรับชำระหนี้ตามที่ผู้คัดค้านกล่าวอ้าง คำสั่งของศาลล้มละลายกลางชอบแล้ว
อุทธรณ์ของผู้คัดค้านฟังไม่ขึ้น

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๕๐/๘

- ๘ -

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามอุทธรณ์ของผู้ร้องว่า หนี้ค่าปรับเป็นหนี้อื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๓๐ (๗) มีสิทธิได้รับชำระหนี้ ในลำดับเดียวกับเจ้าหนี้อื่นหรือไม่ เห็นว่า เมื่อการบังคับโทษปรับเป็นการใช้อำนาจรัฐ เกี่ยวกับการลงโทษทางอาญาแก่จำเลยที่กระทำความผิด ซึ่งการบังคับคดีลงโทษจำเลย เป็นอำนาจของศาลตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๔๕ วรรคหนึ่ง และผู้ร้องในฐานะพนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและ พนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ (๗) จึงเป็นผู้บังคับใช้กฎหมายอาญาให้จำเลย ชำระค่าปรับเต็มตามจำนวนที่กำหนดไว้ในคำพิพากษา ศาลและผู้ร้องมิใช่เจ้าหนี้ของจำเลย อีกทั้งค่าปรับก็มีโทษตามที่บัญญัติไว้ตามพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ จึงไม่ อยู่ในบังคับของพระราชบัญญัติล้มละลาย พ.ศ. ๒๔๘๓ มาตรา ๑๓๐ ที่ผู้ร้องจะได้รับ ชำระโดยเฉลี่ยกับเจ้าหนี้อื่น ที่ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ผู้คัดค้านเฉลี่ยเงินที่รวบรวม ได้นำส่งชำระค่าปรับในคดีอาญาตามคำร้องของผู้ร้องและให้เจ้าหนี้ที่ยื่นคำขอรับชำระหนี้ ตามส่วนนั้น ไม่ต้องด้วยความเห็นของศาลฎีกา อุทธรณ์ของผู้ร้องฟังขึ้น

พิพากษาแก้เป็นว่า ให้ผู้คัดค้านส่งเงินในบัญชีเงินฝากธนาคารกรุงไทย

○ (๓๑ พ.)

สำหรับศาลใช้

๒/๑

- ๙ -

จำกััด (มหาชน) ของจำเลยจำนวน ๒๔,๗๑๓.๕๖ บาท และเงินที่รวบรวมได้จากกอง
ทรัพย์สินของจำเลยมาชำระค่าปรับรวมเป็นเงินจำนวน ๑,๑๐๐,๐๐๐ บาท ตามคำพิพากษา
คดีหมายเลขแดงที่ อ. ๔๙๘๖/๒๕๕๗ ของศาลอาญา นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำสั่งของ
ศาลล้มละลายกลาง ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นนี้ให้เป็นพับ.

นายธนาพนธ์ ชวรุ่ง

นายชำนาญ รวีวรรณพงษ์

นายพีรศักดิ์ ไวกาสี

